

بخش سی و سوم

در تابستان ۱۳۲۰، به دلیل گرمای شدید خرمشهر، با هماهنگی غلامعلی بایندر، امیلی سایکس و رستم هفت‌ساله، در همدان به سر می‌بردند. دو روز بعد از شهادت غلامعلی بایندر، تعداد دو دستگاه کامیون حامل سربازان سبک (هندی) و انگلیسی به محل اقامت همسر و فرزند غلامعلی بایندر رفته و به‌اجبار آن‌ها را اسوار کامیون کرده و به خرمشهر برگردانند. در زمان حضور در خانه، تعدادی از افراد بومی و غیرنظامی خرمشهر به دلیل تعلق خاطر به دریایان بایندر، داوطلبانه در اطراف خانه شهید غلامعلی بایندر نگهداری دادند تا خطری همسر و فرزند شهید غلامعلی بایندر را تهدید نکند. انگلیسی‌ها به بهانه تهدیدات پیش‌روی؛ مادر و فرزند را مجبور به ترک آزادی و مهاجرت نمودند. مسافرت دریایی خانواده غلامعلی بایندر حدود دو ماه طول کشید و در نهایت در بمبئی به اتمام رسید.

نارضایتی رضاشاه از غلامعلی بایندر

اختلاف‌سلیقه و نظر غلامعلی بایندر با رضاشاه تا آنجا گسترش یافت که رضاشاه در دوم فروردین ۱۳۱۲ طی فرمانی ابراز نمود:

«یاور بایندر را قابل خدمت مهمی که به او رجوع شده است نمی‌بینم. ارکان حرب یک نفر آدم کارکن و وظیفه‌شناس برای انتصاب به ریاست یا تصدی بحریه جنوب در نظر بگیرد».

یکی از دلایل نارضایتی رضاشاه از غلامعلی بایندر، سعایت و بدگویی دشمنان بایندر و تصمیم‌سازی نادرست برای رضاشاه بود.

رضاشاه: «یاور بایندر را قابل خدمت مهمی که به او رجوع شده است نمی‌بینم. ارکان حرب یک نفر آدم کارکن و وظیفه‌شناس برای انتصاب به ریاست یا تصدی بحریه جنوب در نظر بگیرد».

پس از ابلاغ دستورات رضاشاه که نشان‌دهنده نارضایتی وی از شخص غلامعلی بایندر و همچنین تصمیم غلامعلی بایندر برای ازدواج با سایکس بود، مقدمات برکناری بایندر فراهم شد. در ششم فروردین ۱۳۱۲ تعداد نه نفر از سوی وزارت جنگ برای عهده‌دار شدن مسئولیت نیروی دریایی به رضاشاه پیشنهاد شد.

در ابتدا قصد رضاشاه این بود که سرتیپ عبدالرشادخان اخمسی را جایگزین «یاور غلامعلی بایندر» گرداند. این مسئله بعدها منتفی شد. درواقع پیشینه خدمتی و راستی و درستی غلامعلی بایندر منجر به این شد که بازهم مناسب‌ترین گزینه برای فرماندهی نیروی دریایی، خودش باشد. درنهایت دستور داده شد: «... عجالتاً که یک تذکراتی به بایندر داده شده است، اگر مؤثر واقع نشد باز بالنسبه سرهنگ غلامعلی‌خان انصاری که صاحب‌منصب تحصیل کرده است، برای این کار مناسب‌تر است».

پیشنهاد جایگزینی فرد دیگر به‌جای غلامعلی بایندر و دستور رضاشاه در این خصوص آزادسازی بندر باسعدیو و پایین‌کشاندن پرچم انگلیسی‌ها یکی از مهم‌ترین اقدامات دریایان غلامعلی بایندر، آزادسازی بندر باسعدیو جزیره قشم از وجود انگلیسی‌ها و پایین‌کشاندن پرچم انگلیس و به اهتزاز درآورد

پرچم ایران است. تا سال ۱۳۰۷ هجری شمسی، انگلیسی‌ها در جزایر ایرانی خلیج‌فارس نظیر هنگام، ابوموسی، تنب بزرگ، تنب کوچک، بحرین و قشم (بندر باسعدیو) حضور داشتند. در سال ۱۳۰۷ نیروی دریایی ایران به جزیرهٔ هنگام رفته و حاکمیت ایران بر این جزیره را اعمال می‌کند. حضور نیروهای ایرانی با مخالفت نظامیان انگلیسی‌ها همراه بود. در مردادماه سال ۱۳۱۲ خورشیدی هم به دستور غلامعلی بایندر فرماندهٔ نیروی دریایی ایران، ناو پلنگ به فرماندهی ناو سروان جعفر فونی، به بندر باسعدیو و جزیرهٔ قشم اعزام‌شده و با پایین‌کشاندن پرچم انگلستان، پرچم ایران را در این بندر به اهتزاز درآوردند. اگرچه این اقدام بایندر، برخلاف بازپس‌گیری جزیره هنگام که با حمایت ارکان حرب و دولت وقت بود، با سرزنش ستاد ارتش و یا (ریاست ارکان حرب آن زمان) و رضاشاه مواجه شد؛ ولی جایگاه و محبوبیت ایران در ساکنان جنوب خلیج فارس ارتقاء یافت. تغییر احساسات مردم جنوب خلیج فارس به ضرر انگلیسی‌ها بود. این اقدام منجر به اعتراض شدید دولت انگلستان شد.

ادامه دارد...

گروه زیست دریایی –سهیل مرتضوی –
درحالی‌که در بسیاری از کشورهای دنیا همچون سوئد، واردات زباله – طلای کثیف – به یک شغل پر درآمد و علمی تبدیل شده است، اما متأسفانه در مازندران که یک استان سرسبز و گردشگری‌پذیر نیز محسوب می‌شود، نه‌تنها بخشی از این مشکلات رفع نشده است که همواره از آن به‌عنوان یک معضل بزرگ یاد می‌شود.

به گزارش روزنامه دریایی اقتصاد سرآمد، داستان پرغصه زباله و پسماند در استان‌های شمالی کشور باز هم از سوی یکی از مسئولان دولتی به‌عنوان یک ایرچالش در استان بیان شد؛ موضوعی که بیش از دودهه در مازندران وجود دارد و همچنان این استان در مدیریت و حل این مشکل با ضعف‌های فراوانی روبه‌روست.

آنطور که تسنیم گزارش داده، چندی پیش شبنما انصاری، رئیس سازمان محیط‌زیست در بازدید از نیروگاه زباله‌سوز نوشهر به این نکته اشاره کرد: «مشکلات محیط‌زبستی در استان مازندران فراوان و پررنگ است، زیرا محیط‌زیست در اولویت نیست و عدم‌اولویت‌بندی محیط‌زیست موجب تخریب و تعرض و دست‌درازی شده است.» وی همچنین ضمن بازدید میدانی از مکان دپو و دفن سنتی زباله و کارخانه زباله‌سوز نوشهر این موضوع را مدنظر قرار داد و گفت: «عملکرد مدیران دست‌اندرکار متولی کارخانه زباله‌سوز ضعیف است و جای انتقاد دارد.» این در حالی است که نیروگاه زباله‌سوز نوشهر حدود ششال پیش در زمان رئیس‌جمهور اسبق حسن روحانی در ۲۷آذرماه ۱۳۹۹ به‌صورت ویدئوکنفرانسی افتتاح شد و قرار بود با هدف «فرآوری ۲۰۰تن زباله تولیدی شهرستان‌های نوشهر، چالوس و کلاردشت و تولید حدود سه‌مگاوات برق در ساعت» به رفع معضل زباله مردم در غرب این استان کمک کند. البته انصاری در ادامه به ایسن موضوع نیز تأکید کرد: «موضوع مدیریت اصولی پسماند و دفع شیرابه‌ها پیگیری خواهد شد تا منابع آب‌وخاک این استان بیش از این آلوده نشود، همچنین در اولین جلسه کارگروه ملی پسماند در دولت چهاردهم موضوع مدیریت پسماند استان مازندران در اولویت قرار می‌گیرد.» معضل زباله فقط به غرب مازندران محدود نمی‌شود؛ به‌عنوان نمونه، در ۲۲اسفندماه سال ۱۴۰۱، مهدی حاجی‌پور، نماینده مردم آمل در مجلس شورای اسلامی نیز به این ایرچالش با نگاه انتقادی واکنش عجیبی نشان داد. وی در جمع فعالان فضای مجازی و خبرنگاران تصریح کرد: وضعیت محل دفن زباله این شهرستان در منطقه «عمارت» در ۳۰کیلومتری جاده هراز (آمل به تهران) از مرز هشدار و بحرانی هم گذشته است. وی از پسماند با هشدار «بمب ساعتی» یاد کرد و افزود: دپوی ۵، ۲تن زباله در یک فضای ۸هکتساری در محل دفن و دپوی زباله آمل، شرایط زیست‌محیطی این شهرستان را به مرز انفجار رسانده است.

زباله: ایرچالش استان مازندران

به‌طور قطع می‌توان گفت که تقریباً تمامی مسئولان مربوط به این حوزه نسبت‌به این مشکل بزرگ، اظهارنظری تند و واکنش‌هایی چالش‌برانگیز داشته‌اند، اما در عمل هیچ اتفاقی برای رفع این معضل شکل نگرفته است. استاندار فعلی مازندران نیز به این موضوع در سخنرانی خود در مراسم سالروز حماسه اسلامی ششم‌بهمن آمل در مصلای این

«روزنامه دریایی سرآمد»منتشر کرد

هزارتوی زباله در دیار دریای کاسپین

مازندران، میلیاردها تومان هزینه شده است تا تنها ۲۰درصد از مشکل زباله این استان برطرف شود و این امر به هیچ‌عنوان قابل‌پذیرش نیست، خاطر نشان کرد: این امر نشان می‌دهد که هیچ برنامه‌ای برای رفع معضل زباله وجود ندارد و بیشتر جنبه منفعت‌طلبانه یک‌سری افراد و گروه‌ها در راه‌اندازی زباله‌سوزهای غرب و شرق مازندران مطرح بوده است. عابسی با تأکید به این‌که «برای رفع این معضل نیازمند حضور نخبگان در جایگاه تصمیم‌گیری هستیم»، گفت: وقتی افرادی با سطح علمی بالا و تحصیلکرده در تمامی حوزه‌ها به‌ویژه مدیریت پسماند مشغول به کار و مسئول و پاسخگو شوند، بخش زیادی از مشکلات برطرف می‌شود.

راه‌حل ویژه‌برای رفع معضل پسماند

عضو هیات علمی دانشگاه نوشیروانی بابل با بیان این‌که برای رفع مشکل زباله در مازندران باید یک سیستم ریلی ویژه از غرب به شرق این استان کشیده شده و وارد کویر و سائیتی در کویر مشخص شود، اظهار کرد: این سایت باید دور از شهر و آبادی و کاملاًایمن باشد و زباله‌ها هرروزه به‌وسیله قطار از استان خارج و به‌صورت ایمن در آن سایت دفن شود.

استاد مهمان در دانشگاه فدرال پارانای برزیل این موضوع را نیز یادآور شد: «این‌که هر شهر محل دپوی زباله یا نیروگاه زباله‌سوز داشته باشد در مازندرانی که خود مانند یک کلان‌شهر است، ممکن نیست»، افزود: یکی از راهکارهای اساسی که در بسیاری از کشورهای مدرن دنیا انجام می‌شود، تفکیک زباله است.

این استاد دانشگاه با تصریح بر این‌که «باید حجم زباله کم‌خطر یا بی‌خطر را در مازندران کاهش دهیم و همچنین پس از بازیافت و تفکیک زباله‌ها، می‌توانیم به حوزه کمپوست در همین استان ورود کنیم که نیازمند مدیریت یکپارچه است»، گفت: یکی دیگر از روش‌های مدیریت زباله در این استان این است که چند سایت مرکزی برای دفن زباله مشخص و همچنین تعداد کمی زباله‌سوز دیگر راه‌اندازی شود. البته باید به این موضوع نیز توجه شود که این پیشنهادات تنها در مرحله حرف باقی ماند و به آن عمل نشد، چراکه وزارت کشور متعهد به مدیریت زباله نشده است.

عابسی به این نکته اشاره کرد که براساس قانون مدیریت اصلی حوزه زباله و پسماند با وزارت کشور است، اما هیچ مدیریت مشخصی در این زمینه دیده نمی‌شود و متأسفانه مدیریت محلی حاکم بر این حوزه موجب شده است مافیای زباله به فکر منفعت‌طلبی خود باشد.

راهکار غلبه بر غول زباله چیست؟

رفع معضل غول زباله در مازندران نیاز به یک عزم ملی و یک برنامه‌ریزی صحیح و اصولی دارد، چراکه می‌توان گفت خطرناک‌ترین و اصلی‌ترین عامل اساسی از بین بردن

روشنی در این زمینه وجود ندارد و مسائل تبدیل به بحران شده است.

عابسی با تأکید بر این‌که تصمیم تعطیلی برخی سایت‌های زباله در مازندران کاملاًدرست بوده است و نباید به یک موضوع موقتی تبدیل شود، متذکر شد: تعطیلی سایت‌های زباله در مازندران کار سختی نیست، اما این‌که چگونه صدها تن زباله‌ای را که در شبانه‌روز در این استان تولید می‌شود، مدیریت کرد، داستانی اساسی است.

عضو هیات علمی دانشگاه نوشیروانی بابل با اشاره به این‌که بیش از یک‌دهه، تمام انرژی و بودجه مدیریت پسماند در این حوزه در مازندران و کشور به‌سوی ساخت دودستگاه زباله‌سوز در چالوس و ساری رفته است، گفت: براساس نظر مسئولان، تکنولوژی دستگاه زباله‌سوز در چالوس نامناسب بوده است و حتی اگر این دودستگاه درست عمل کنند، تنها ۶۰۰تن از زباله‌های این استان تعیین‌تکلیف می‌شوند. این در حالی است که روزانه حدود ۳هزار تن زباله در مازندران تولید می‌شود.

عضو هیات علمی مهمان تحقیقاتی سابق دانشگاه جریاتک آمریکا با ابراز تأسف از این‌که برای راه‌اندازی دستگاه‌های زباله‌سوز که هنوز با افسق ترسیم‌شده‌شان فاصله زیادی

عکس: اصغر بشارتی

بدون شرح

قاب دوربین

